

HÍMNEM–NŐNEM

ÉN ÉS A VILÁG

A modul szerzője:
Takáts Rita

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangelés, a feldolgozás előkészítése					
I/a A 30. század					
A	A tanító elmondja a gyerekeknek, hogy a jövőbe, a 31. századba utazunk, és a játékunk során végig olyan szereplőket fogunk játszani, akik akkor élnek valamelyik bolygón, hiszen akkorra ez már természetes lesz. 5 perc	Fantázia Problémafelvetés	Frontális munka – tanári közlés		
I/b Csoportszóforgó					
A	A csoportok a szóforgó elnevezésű kooperatív módszert alkalmazva feltárják ötleteiket arra vonatkozóan, hogy hogyan is élünk, eszünk, utazunk, alszunk stb. Minden résztvevő csak egyet, az általa legfontosabbnak tartott gondolatát mondhatja el. A csoportok szószólói ismertetik a legfontosabb ötleteket. 10 perc	Ismeretszerzés Kombinatív képesség	Kooperatív tanulás – szóforgó – csoportszóforgó		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
I/c A kutatók					
A	<p>A tanító elmondja, hogy az emberi faj már sejt-töszaporítással hozza létre utódait, amely egy a növények tőhajtásához hasonló eljárás, s ezt saját akaratukkal szabályozzák az egyedek. Ha a gyerekek ennek részleteiről kérdeznek, bátran válaszoljuk, hogy nem tudjuk, hiszen nem a 31. században élünk most. Egy olyan kutatóorvos-csoport tagjait fogjuk játszani, akik koruk kiemelkedő tudósai.</p> <p>Mindenki választhat magának egy nevet, amit kis névtáblákon vagy öntapadós papíron kitűzünk a ruhánkra. A pszichés védelem miatt fontos megkérni a gyerekeket, hogy a játék során végig ezen a néven szólítsuk egymást. A tanító szerepe legyen a kutatók vezetője, Holuber professzor, hiszen ebben a játékban nem adhatja ki az irányítást a kezéből.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Új információk kontextusba helyezése Szerepválasztás</p>	<p>Kooperatív tanulás – beszélgetőkör</p>	<p>névtáblák, toll</p>	
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a A felkérés					
A	<p>Holuber professzor szerepében a tanító felolvassa és meg is mutatja a P1 mellékletben szereplő levelet. Megvitatják.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Problémafelvetés Motiváció</p>	<p>Kooperatív tanulás – beszélgetőkör</p>		<p>P1 (Levél)</p>

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b A leletek					
A	A gyerekek rendelkezésére bocsátjuk a fent részletesen felsorolt leleteket, melyeket kisebb csoportokban tanulmányoznak. A kutatást vezető professzor körbejár a csoportok között, és figyelmüket ráirányítja bizonyos kérdésekre. Valójában így tud a tanár komolyságot biztosítani a témának, hiszen az első reakció a gyerekek részéről bizonyára kínos nevetgélés lesz. Ez nem baj, hagyjuk nyugodtan. A szóhasználatban is itt tudunk először segítséget nyújtani. 15 perc	Szövegértés Rendszerező képesség Kombinatív képesség	Egyéni és csoportmunka – kutatás – felfedezés – megbeszélés	A P2 melléklet forrásaiból összegyűjtött leletek legalább három példányban	P2 (Segítség a kellékekhez)
Az első óra vége					
II/c Csoportszervezés					
A	A levélben érkezett felkérés alapján néhány kisebb kutatócsoportot kell magunk között megszervezni, akik a következőket készítik majd el: egy írásbeli beszámoló: egy tanulmány, egy rajzos beszámoló, egy színes tábló a kutatásról. A csoportalakítás szempontja a különböző intelligenciaterületen fejlett gyerekek egy munkaközösségbe szervezése, hogy valamennyien sikert érhessenek el a modul végi beszámolókkal. Részletesen lsd.: II/ d, valamint a P3 mellékletben. Lehetnek nem egyforma létszámú csoportok. 15 perc	Csoportalkotás Csoportkezelési képesség	Csoportmunka – megbeszélés		P3 (Ismertető)

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek		
			Diák	Pedagógus	
II/d Kutatás					
A	<p>A tanító mindhárom csoport munkáját segíti, szerepét azzal fenntartva, hogy a gyerekeket játékbeli nevükön szólítja, vagy például a „kedves kollégák” kifejezést használja. Ezzel tudjuk a gyerekeket is erre biztatni, és fenntarthatjuk a pszichés védelmet, hiszen ezeket a dolgokat nem én mondom, hanem egy jövőbeli híres orvos. Így szép lassan nem lesz kínos a gyerekeknek a következő kifejezések használata:</p> <p>Hímvessző, merevedés, közösülés, hüvely, mell, szoptatás, petesejt, ondósejt, menstruáció, magömlés, orgazmus, megtermékenyülés, magzat, embrió stb.</p> <p>1. csoport: a verbális/nyelvi intelligenciában erős diákok számára.</p> <p>A rendelkezésre álló források alapján elkészítenek a gyerekek egy írásbeli tanulmányt az emberi szaporodásról, a nemi szervekről, a testi szerelem ebben betöltött szerepéről és folyamatáról.</p> <p>2. csoport: a vizuális/térbeli intelligenciában erős diákok számára.</p> <p>Ez a csoport egy olyan rajzos magyarázatot készít el, melyben a források alapján érthetővé válhat a szaporodás és a testi-lelki szerelem útja. Lényegében az írásos beszámoló illusztrációja.</p>	<p>Rendszerező képesség Kombinatív képesség Verbális kommunikáció</p>	<p>Egyéni és csoportmunka – kutatás – felfedezés – megbeszélés</p>	<p>a leletek, papír, íróeszköz</p>	

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
			Diák	Pedagógus
<p>3. csoport: a gyakorlati intelligenciában erős diákok számára: A források alapján összegyűjtik és tanulmányozzák, hogy milyen rész témákra bontható a fő téma. Egy rendszerező tablót terveznek meg és készítenek el részben az egész munkáról. Ez a csoport figyelemmel kíséri a másik kettő munkáját, és helyet hagynak a tablón az ő általuk elkészült beszámolóknak is.</p> <p style="text-align: right;">30 perc</p>				
A második óra vége				
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés				
III/a Beszámoló				
A	<p>1. csoport: az elkészült beszámolót bemutatják és megvitatják a teljes kutatócsoport jelenlétében. 2. csoport: az elkészült beszámolót bemutatják, és megvitatják a teljes kutatócsoport jelenlétében. 3. csoport: a tablót végső formába öntik a másik két csoport eredményeinek és a forrásoknak a felhasználásával. A tablót elhelyezik az osztályteremben.</p> <p style="text-align: right;">30 perc</p>	<p>Figyelem Kommunikáció Kombinatív képesség</p>	<p>Csoportmunka – bemutatás – előadás – vita</p>	
III/b Reflexiók				

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A	Szerepeinkből kilépve beszéljük meg, hogy mi okozott számunkra nehézséget a munka során. Melyek voltak a legnehezebben kezelhető szituációk, melyek voltak azok az információk, amelyek számunkra újak voltak? E beszélgetés során lemérhető, hogy mennyire sikerült a játékkal oldani a téma iránt a gyerekekben lévő feszültséget. 10 perc	Önmegismerés Önreflexió	Csoportmunka – megbeszélés		
III/c Visszacsatolás					
A	Fejezzék be a gyerekek az alábbi befejezetlen mondatot: A szerelemben az a szép, hogy... 5 perc	Önreflexió Empátia	Egyéni munka – fogalmazás		

MELLÉKLETEK

P1 LEVÉL A BOLYGÓKÖZI KUTATÓAKADÉMIA ELNÖKÉTŐL

Tisztelt Holuber Professzor Úr!

A Régészeti Akadémia múlt heti levelében tájékoztatott bennünket egy páratlan lelet felbukkanásáról, melyet a Föld nevű bolygón folyó ásatások során találtak. Az előkerült dokumentumok egy mára már ismeretlen utódszaporulati eljárásra utalnak, melynek feltárása óriási jelentőséggel bírhat kutatásaink szempontjából.

Az akadémia tanácsa úgy döntött, hogy az Ön rendkívüli képességű tudós orvosokból álló csoportját bízna meg a leletek tanulmányozásával. Fénypostán küldöm az említett dokumentumokat. A csoport feladata egy írásos és képi beszámoló elkészítése lenne, melyből fény derül e valaha élt emberek szaporodási szokásaira.

Válaszát mielőbb várom, az együttműködés reményében.

Tisztelettel: prof. Dilheim Hurd

Vénusz, 3056. szeptember 9.

P2 SEGÍTSÉG A KELLÉKEK BESZERZÉSÉHEZ

Anatómiai leírások, egyszerű magyarázatok, általános keresés: http://www.mimi.hu/emberitest/index_emberitest.html (2007. február 22.)

Anatómiai ábrák, leírások: <http://www.kzs.hu/eva/tested/szaporodas.htm> (2007. február 22.)

<http://termtud.akg.hu/okt/9/2/szap1.htm> (2007. február 22.)

http://www.bioport.hu/allatvilag/ember/anatomia/nemimukodes/nemimukodes_index.htm (2007. február 22.)

Képzőművészeti példák:

Auguste Rodin: A csók 1901–4, Az „örök idol” 1893

http://art.pt.e.hu/oktatasi_anyagok/aknai/2006/zenesz/posztimpreszionizmus.ppt (2007. február 22.)

Gustav Klimt: A csók

<http://www.klimt.com/klimtmuseum/images/big/klimt029big.jpg> (2007. február 22.)

Szerelmi költészet:

Forogni kezd a szoba, táncol
s eltűnik. Arcod ametiszt,
ultramarin meg elefántcsont.
A roppant vízár sodra víz

és húzza, vonzza összeláncolt
tagjainkat a zuhatag
felé. A kéj belénk harap,
a húst, a bőrt, az inakat

letépi rólunk mint egy inget,
lapockáinkon szárnyakat
növeszt és kirepít az űrbe.

Nem látok el, csak arcodig,
ahol a gyönyör gyönyörűre
torzítja ajkad sarkait.

(Megjelent: Faludi György: Versek. Összegyűjtött versek. Budapest, 1995. Magyar Világ, 848.)

P3 ISMERTETŐ A MODULBAN ELŐFORDULÓ INTELLIGENCIÁKRÓL (HOWARD GARDNER TÖBBSZÖRÖS INTELLIGENCIAELMÉLETÉT KÖVETVE)

A verbális/nyelvi intelligenciában erős diák:

Szeret történeteket mondani, és beszédbe/társalgásba bocsátkozni.

Pontosan és helyesen ír.

Szeret olvasni, szívesen kutat az őt érdeklő tárgyakban.

Fejlett a beszédkézsége; könnyedén fejt ki szóban ötleteket, gondolatokat.

Könnyen megjegyyez neveket, helyeket, dátumokat, tényeket.

Élvezi a szójátékokat, a keresztrejtvényt.

Könnyen foglal írásba gondolatokat, ötleteket.

Kortársaihoz képes bő a szókincse.

Példa tevékenységekre:

Mondjon/olvasson verset, történetet,
vegyen részt vitában,
írjon fogalmazást, esszét, listát, naplót!

A vizuális/térbeli intelligenciában erős diák:

Könnyen szed szét és rak össze tárgyakat.
Pontosan készít részletes vázlatokat és rajzokat.
Szeret gondolatokat felvázolni, és vizuálisan ábrázolni.
Élvezi a kirakós játékokat, útvesztőket és egyéb vizuális feladványokat.
Szeret modelleket és háromdimenziós tárgyakat készíteni.

Példa tevékenységekre:

Rajzoljon, fessen, mintázzon,
készítsen fotót, illusztrációt, posztert.

A logikai/ matematikai intelligenciában erős diák:

Szeret térképet, ábrát, grafikont készíteni és információkat rendszerezni.
Könnyen, fejben számít ki matematikai feladványokat.
Élvezettel foglalkozik logikai rejtvényekkel és fejtörőkkel.
Könnyen megérti az elvont fogalmakat.
Általában szereti, ha a dolgok rendben vannak és logikusak.
Megérti az okot és okozatot, a cselekedetet és következményét.
Élvezi a sakkot és egyéb stratégiai játékokat.

Példa tevékenységekre:

Készítsen vázlatot, táblázatot, grafikont,
írjon kritikát,
állapítsa meg, írja le valaminek az időrendjét.

A gyakorlati intelligenciában erős diák:

Igen jól megfigyeli környezetét.

Kérdéseket tesz fel, hogy többet tudjon meg arról, amit megfigyel.

Képes alkalmazkodni, és előnyére fordítani a változó körülményeket; rugalmas.

Érdekli a természet, és érzékeny iránta.

Könnyen azonosítja, kategorizálja és osztályozza a tárgyakat, információkat és gondolatokat.

Példa tevékenységekre:

Figyelje meg, gyűjtse össze, járjon utána, csoportosítsa, állítsa ki!

A zenei intelligenciában erős diák:

Emlékszik dallamokra.

Gyakran énekel vagy dűnnyög.

Könnyen játszik valamely hangszeren, és/vagy jó az énekhangja.

Könnyen rögtönöz vokális vagy hangszeres zenét.

Erős a ritmusérzéke mozgásban és beszédben.

Példa tevékenységekre:

Találjon ki dallamot, ritmust.

A testi/kinesztéziás intelligenciában erős diák:

Jó az egyensúlyérzéke, a kis- és nagymozgásos ügyessége; pontos fizikai tevékenységekben.

Jó időérzéke van.

Mozgékony, szeretet folyvást tevékenykedni.

Élvezettel játszik el (ad elő), amit csak lehet, parodizál, jó a drámajátékokban.

Kitűnik a sportban és más fizikai tevékenységekben.

Inkább megcsinál valamit, mint hall vagy olvas arról.

Példa tevékenységekre:

Vegyen részt szerepjátékban, pantomimban,

táncoljon,

rögtönözzön mozgást!

A személyen belüli (intrapersonális) intelligenciában erős diák:

Legszívesebben egyedül dolgozik; önálló.

Kérdéseket tesz fel a tisztesség felől; erősen érdeklődik az iránt, mi helyes és mi rossz, mi igazságos és mi igazságtalan.

Erős az akarata.

Pontosan határoz meg és fejez ki érzelmeket.

Erős az önérzete.

Reflektál a helyzetekre, és eltűnődik fölöttük.

Felismeri és megérti a maga erősségeit és korlátait.

Példa tevékenységekre:

Írjon naplót, beszámolót,

találjon ki célt valamilyen tevékenységhez,

mondja el/írja le a véleményét,

értékelje a tevékenységeket.

A személyek közötti (interperszonális) intelligenciában erős diák:

Könnyen barátkozik.

Leginkább másokkal együtt szeret dolgozni.

Fogékony mások érzéseire, gondolataira és indítékaira.

Vezetői képességei vannak; képes befolyásolni mások véleményét és tetteit.

Képes megszervezni és motiválni másokat.

Példa tevékenységekre:

Vegyen részt vitában, kerekasztal-beszélgetésben,

segítsen másoknak,

fejtse ki az álláspontját,

készítsen interjút.

(Kereszty Zsuzsa ismertetője alapján)

